

BREEAM-NL Nieuwbouw

Wijzigingen naar BRL-2010 v1.1
15 januari 2010

Onderw	Input	REACTIE DGBC	WIJZIGINGEN
Algemeen	Op pagina 9 bij gebouwdefinitie is draagstructuur niet opgenomen: toevoegen	- toevoegen	Toegevoegd
Algemeen	Afbakening casco en afwerking: potentiële punten In de BRL en in tool is niet duidelijk aangegeven welke punten in de ontwerpcertificaat fase als potentiële punten toegekend kunnen worden. Ook is de procedure om potentiële punten mee te nemen in de assessment, in de tool en de vermelding op het certificaat nog niet duidelijk. Speelt bv. bij Hea3 lichtwering.	pffo lijst maken voor NL, en toevoegen in credits zelf (aanvullende informatie)	Toegevoegd
Algemeen	Het zou goed zijn om voorbeelden van gecertificeerde projecten met de gekozen oplossingen op de Breeam site op te nemen.	zodra we een project hebben waarbij we het bewijsmateriaal publiek mogen stellen.	-
MAN 1	Commissioning: vanuit de handleiding nog onduidelijk wat nu echt gevraagd wordt.	in overleg met ISSO, eventueel nieuwe standaard? Op dit moment nog niet, wel de verwijzingen naar de ISSO documenten updaten.	Referenties ISSO geupdate
MAN 1	Bewijsmateriaal opleveringsfase 2&3: wijzigen - 'dat de prestatieborging conform de van toepassing zijnde praktijkrichtlijnen is uitgevoerd'	Tekstuele aanpassing	Aangepast bij eisen
MAN 3	In omschrijving bewijsmateriaal duidelijker aangeven dat als je 80% FSC hout toepast de overige 20% ook nog legaal moet zijn. Valt steigermateriaal en hergebruikt bekistingsmateriaal eronder? In principe ja. Definitie bouwplaatshout toevoegen.	- herschrijven, verduidelijken.	Tekstuele verbetering bij eisen Steigermateriaal toegevoegd

MAN 3	d) en e) verwijzing best-practice (praktijkrichtlijnen) beleid zonder referenties; in checklist slechte vertaling 'beste praktische procedures' en verwijzing naar Engelse referenties	Controleren, tekstuele aanpassing Nog geen voorbeeld richtlijnen, aanpassen in 1.2	Tekstuele aanpassing vertaling bij eisen -
MAN 3	onderliggende punten niet als eis maar als leidraad. Er is tegenstrijdigheid in de uitwerking. In de criteria staat OF maar in de uitwerking is het EN	OF , bij Relevante bewijsstukken	Aangepast naar "OF" bij bewijsstukken
MAN 3	- Ad a) Kun je dit met de CO2 ladder aantonen? JA, indien je aan de eisen van checklist A3 voldoet.	- opmerking, niet meenemen	-
MAN 3	- Ad G) Er zijn maar 2 ISO14001 gecertificeerde aannemers. Dat worden er waarschijnlijk snel meer met de invoering van Duurzaam Inkopen door de overheid.	- opmerking, niet meenemen	-
MAN 3	- In checklist A3: KPI documenten zijn Engels, Nederlandse referenties opnemen.	KPI document opvragen bij BRE Nog geen alternatief	-
MAN 8	- Het moet duidelijk zijn om wat voor soort veiligheid het gaat: inbraakwering of ook sociale veiligheid? Pragmatische oplossing voor nu: u-bouw alleen inbraakwering, woningen beide volgens PKVW.	- toevoegen	Toegevoegd bij aanvullende informatie
MAN 8	- Wat doe je als er niks meer aan te bevelen is, als alle opties al in het ontwerp zitten? Dan volstaat een rapportage v.d. preventieadviseur dat al deze maatregelen getroffen zijn in het ontwerp (evt. opnemen in credittekst).	- tekstueel verduidelijken	Toegevoegd bij eis 3
MAN 8	- Definitie Preventieadviseur PKVW: alleen van toepassing voor woningen.	- toevoegen	Toegevoegd bij definities
MAN 8	Als er geen aanbevelingen zijn, krijg je dan de punten? Het is belangrijk het doel beter te omschrijven. Gaat het om sociale veiligheid, inbraak. Dus defineer veiligheid. In versie 2.0 een checklist ontwikkelen zodat de externe adviseur niet nodig is.	De adviseur moet aantonen dat alle aanbevolen maatregelen getroffen zijn, dus bij geen aanbevelingen dan zijn de punten ook te verkrijgen	Toegevoegd bij eis 3
MAN 11	Verwijzing naar Cibse Guide Appendix 2, deze is duur/niet beschikbaar: kijken of tabel vertaald in Breeam-NL opgenomen mag worden.	- Nederlandse tabel van maken.	Toestemming van CIBSE om Tabel beschikbaar te maken. Link toegevoegd naar tabel

HEA 1	Per credit staat summier de achterliggende motivatie waarom de credit bijdraagt tot een duurzamer gebouw. Bv bij HEA1 (daglicht) wordt een formule gehanteerd. Inzicht in deze formule bleek zelfs bij mijn architect beperkt. Dat zouden toch de personen moeten zijn die een dergelijke formule begrijpen en kunnen toepassen. Dit kan bij meerdere credits worden verduidelijkt.	eventueel toelichting toevoegen, zodra er voorbeelden zijn deze beschikbaar stellen in tool	Bij formules ter verduidelijking de percentages toegevoegd
HEA 1	Het minimum % van het oppervlak uit tabel 1 dient ook te gelden voor criterium b, c en d. Tekst aanpassen.	- aanpassen	Aangepast
HEA 1	Ook aanpassen dat berekening per type ruimte mogelijk is (niet per se voor <u>alle</u> verblijfsruimten)	- per type, de typen moeten duidelijk aangetoond worden	Gelijkwaardigheid verblijfsruimten toegevoegd
HEA 1	Criteria eis 1, alle verblijfsruimten vervangen door verblijfsruimten volgens tabel 1. Tabel 1 is namelijk van toepassing op 1a , 1b, 1c, 1d	Aanpassen	Aangepast
HEA 1	bij bewijs alle ruimtes vervangen door kritische ruimtes. Op de ontwerptekening moet aangegeven worden welke ruimtes kritisch zijn en waarvoor de daglichtberekening is uitgevoerd. Als de assessor extra ruimtes als kritisch definieert dient hier ook de daglicht berekening voor te worden uitgevoerd.	alle type (!) verblijfruimte, denk ook aan ligging/omgeving/situatie	Aangepast: 80%
HEA 2	100% eis is irreeel. In LEED is de eis 90%. De 100% eis is een enorme beperking in de ontwerpvrijheid. De criteria tekst loopt verder niet. Er wordt twee keer gesproken over werkplekken	BRE: relevante workspaces om? Filter voor industrial	Definitie: Relevante verblijfsruimtes Kantoren
HEA 3	In de inleiding staat een tekst over casco. De tekst biedt de mogelijkheid om een aantal punten potentieel te krijgen. In de creditteksten wordt deze optie echter weggeschreven. Een voorbeeld is HEA 3. Het punt moet potentieel toegekend kunnen worden in de ontwerpfase.	PFFO credits in de credit teksten opnemen, afwerking	In de inleiding opgenomen, mogelijke PFFO credits worden genoemd
HEA 4	LED verlichting ook waarden in credit	Vooralsnog niet toevoegen. Rond LED verlichting is er momenteel nog veel discussie. Meenemen naar v1.2	-
HEA 5	Klasse A voor kantoren is te zwaar, daarvoor geldt 750 lux, dat draagt niet bij aan een duurzamer gebouw terwijl 500 lux voldoende is.	Controle SBR Gezonde Gebouwen. Aanpassen.	Aangepast naar 500lux

HEA 7	De credit stelt eisen aan de spuiventilatie van mechanisch geventileerde gebouwen die erg hoog zijn (overdimensionering). Terwijl het doel van de credit zou moeten zijn de mogelijkheid van contact met de buitenlucht. Bouwbesluit stelt alleen eisen aan spuiventilatie voor woningen.	controle voorstel in onderzoek bouwbesluit, eventueel aanpassen.	Tabel 1 aangepast na overleg adviseurs
HEA 7	Bewijsmateriaal opleveringsfase vraagt om praktijkmetingen volgens NEN1087. Dat is denk ik niet de bedoeling. Moet berekening conform NEN 1087 zijn.	Tekstuele aanpassing, gaat om aantonen dmv berekening	Bewijsmateriaal ook aangepast (Bij oplevering geen meting volgens NEN 1087)
HEA 7	Extra eis zorgt voor overengineering. Doel is ramen openen en niet ventilatiesysteem vervangen. Als de credit over het ventilatiesysteem is gehaald, dan tabel met lagere debieten accepteren. Debiet 4x te hoog.	Debieten eventueel aanpassen, navragen bij experts	Debieten aangepast
HEA 9	Bewijs opleveringsfase: wat zijn die internationaal erkende gezondheidslabels? Evt. update op basis van Breeam International 2009	Controleren met BREEAM-NL International 2009, aanpassen	Referentie naar Blauwe Engel toegevoegd bij aanvullende informatie
HEA 10	Ik zie dat de dynamische gebouwsimulatie alleen met een Trnsys achtig programma gedaan mag worden. Ik vind deze eis erg hoog omdat dit soort berekeningen zeer veel tijd en dus geld kosten. Normaal gesproken rekenen wij bij een ontwerp GTO's etc ook uit maar met Vabi, dit is niet dynamisch dus mag volgens de letter niet gebruikt worden.	- dynamisch blijft erin, het is een dure credit, maar dynamisch staat ook in de BREEAM UK	Aangepast Verder: - referentiejaar aangepast (1995 zat niet in NEN-5060) tekst dynamische thermische simulatie aangepast (VA114 wel, EPA software niet)
HEA 10	Daarnaast gaat het in dit geval om een logistiek gebouw, Er wordt vleeswaren opgeslagen en verpakt, dit wil dus zeggen dat de halen gekoeld zijn. Hierdoor lijken de credits voor HEA 10 altijd onhaalbaar, klopt dit?	- Dit moet met Bespoke gecontroleerd worden, waarschijnlijk wordt HEA 10 dan gefilterd	-
HEA 10	Verder viel me bij HEA 10 op dat bij retail er voorzien moet worden in splitunits bij de kassa's. Dit vind ik echt verspilling van energie. Als het installatieontwerp van de winkel in orde is en de interne warmtelast niet te hoog is, is deze maatregel niet noodzakelijk.	- splitunits eruit, met een dynamische simulatie is het juist goed mogelijk het gebruik van splitunits te voorkomen. Splitunit is een specifieke oplossing, kijk juist naar prestatie.	aangepast

HEA 13	Bij HEA13 (installatiegeluid) worden bij de definitie van <i>bedieningsinstallaties</i> wél <i>ventilatie-installaties</i> benoemd, maar daar missen o.i.: <ul style="list-style-type: none"> · Hwa · Verwarmingsinstallaties · Koelinstallaties; enerzijds voor gebouwkoeling, anderzijds voor gebruiksprocessen in het project · persluchtinstallaties Dat zijn toch zaken die (veel) geluid kunnen produceren.	Aanpassen + toevoegen gebruiksprocessen eruit	Tekst aangepast
HEA 13	commentaar BREEAM Hea 13 (akoestiek).pdf	Actie: Controle met specialist: Ja, zitten fouten in. Aanpassen, fouten eruit: nieuwe tabel invoegen.	Tekst en de waarden in de tabel aangepast
HEA 13	Term bedieningsinstallaties onduidelijk.	Tekstuele aanpassing	Tekst aangepast
ENE 1	Toelichting industriële gebouwen: 'wijzigen in EPC-waarde van industriefunctie te berekenen'	Tekstuele aanpassing	aangepast
ENE 1	Werkt checklist A7 ook voor renovatie bestaande bouw?	- GC+ vragen naar voortgang toetsbaarheid industriële gebouwen	-
ENE 4	Criteria eis 1 : toepasbaarheid definitie oppervlak (bv bij gevelverlichting). Evt. wattage/m2 verwijderen.	Tekstuele aanpassingen	Gevel eruit gehaald
ENE 4	Criteria eis 3 verwijderen: niet toetsbaar	controleren, eventueel aanpassen	verwijderd
ENE 4	Criteria eis 4: uitschakelen dmv tijdschakelaar? Check of zinvol.	- criteria 4 controleren	Tekst aangepast
ENE 5	Nadere definitie vroege bouwontwerpfase?	Tekstuele aanpassingen (zoals bij man12: mkk fase). Nagekeken en niet aangepast	-
ENE 5	geluidsonderzoek is zinloos als je voor zonnepanelen gaat	tekstuele aanpassing: haalbaarheidsstudie	aangepast
ENE 5	In de creditcriteria wordt een middel (haalbaarheidsstudie) genoemd, gewoon aantonen dat 20% CO2 is gereduceerd.	OF mogelijk, kijken hoe we het erin schrijven	Tekst van Commercial 2009 toegevoegd bij definitie haalbaarheidsstudie
ENE 6	Titel minimalisatie luchtinfiltratie laad/losplatforms, toevoegen: / expeditieruimtes	Tekstueel aanpassen, er zijn meerdere soortgelijke ruimten	aangepast
ENE 8 / 9	"ENE 8&9_-Notitie BREEAM transport 20091123-v0 3.doc"	Actie: Controle met liftenleverancier, daarna aanpassen	Meerdere aanpassingen bij criteria en bewijs

TRA 1	Retail heeft aparte (minder logische) tabel waarbij opneingstijden niet gedefinieerd zijn. Breeam Europe heeft daar wel definities voor.	Controleren	-
TRA 1	Teskt over meerdere halten binnen bereik is niet duidelijk/eenduidig	Tekstuele aanpassen naar BREEAM Commercial 2009?	Tekst van Commercial 2009 toegevoegd
TRA 3	- De eisen aan de fietsenstalling in Tabel 1 op pag. 164 zijn al 20% verhoogd! Levert grote fietsenstallingen op.	- aanpassen	Aangepast
TRA 3	- Tekst 0,8 stalling per m ² is onduidelijk.	-aanpassen	Verwijderd, wordt bij Bouwbesluit al duidelijk genoemd
TRA 3	- Hoe ga je om als er de fietsenstalling in een nabijgelegen gebouw gerealiseerd is/wordt. Voorstel: binnen 100m en rekening houden met bezettingsgraad van beide gebouwen. In Breeam Europe is hiervoor ook een tekst opgenomen.	Aanpassen naar engelse definitie	Tekst van Commercial 2009 toegevoegd
TRA 4	Default tekst Europe niet opgenomen: default als geen buitenterrein aanwezig is. Nu enigszins opgenomen in tekst eis 2 eerste punt.	tekst toevoegen	toegevoegd, zie inleiding
TRA 4		Als je met nabijgelegen verlichting voldoet aan de NPR, dan kan men voldoen aan de eis.	toegevoegd
TRA 7	Zou dit geen filtercredit moeten zijn in een buitengebied zonder OV? Of bijvoorbeeld bij een lagere school	Locatie keuze weegt zwaar mee, lagere school is iets voor te zeggen. Vooralsnog monitoren.	-
WAT 1	- Term drinkwater verwijderen, het gaat om waterbesparing in brede zin.	- drinkwater verwijderen	verwijderd
WAT 1	- Tweede punt: 4 liter reservoirs kennen geen spoekeuzeknop; nu dit punt niet halen (moet minimaal 1 punt opleveren)	- aanpassen	aangepast, 4 liter ook 1 punt
WAT 1	- Derde punt: Voorstel om waterloze urinoirs meer naar voren te halen, deze tikken heel hard aan! Nu pas bij derde punt.	- nu laten, terecht punt, uiteindelijk naar de Water Prestatie Norm toe. (of aansluiting GPR/GC+)	-
WAT 1	- Beter alternatief voor credit is waterprestatienormering met bewijsmateriaal op basis van voorgeschreven maatregelen in bestek.	- naar wpn	-
WAT 1	maximaal 4 liter drinkwater: 2 punten	1e punt: OF 4liter	toegevoegd
WAT 1	Grijswatersysteem: 2 punten	grijswatersysteem wordt in Wat5 al gewaardeerd, niet aanpassen	-

WAT 4	Als je een LCA zou doen weegt het extra materiaalgebruik dan op tegen de waterbesparing? Extra materiaalgebruik valt mee omdat je maar 1 magneetklep/sensor per sanitairruimte nodig hebt. Goede uitvoering (w.o. plaatsing sensor) is wel heel belangrijk.	- monitoren	-
WAT 4	Alternatief zou kunnen zijn opname in Man credits: controle door gebouwbeheerder in gebruikshandleiding. Is eigenlijk meer Breeam in Use.	- tzt opnemen in WPN	-
WAT 4	Check evt. strijdigheid met Legionella regelgeving.	- Legionella is aandachtspunt. Gaat niet om warmwater. Koud tapwater controle.	Aandachtspunt Legionella toegevoegd
WAT 5	Criteria eis 1 kan eenvoudiger omschreven worden	Tekstuele aanpassing	aangepast
WAT 5	Tekst eisen aan berekening aanpassen: berekenen van <i>overeenkomstigheid</i> ..	Tekstuele aanpassing	aangepast
WAT 6	Definitie interne beplanting?	toevoegen	definitie interne en externe groenvoorziening toegevoegd
WAT 6	Criteria eis 1 nummers a-e ipv bullets	tekstueel	aangepast
WAT 6	Aan hergebruik van regenwater/grijswater geen eisen (dus regenton voldoet voor groot U-bouw)	Lastig te definiëren, wel moet aan de installaties voldaan worden. Dus ook niet heel eenvoudig te behalen	-
MAT 1	De assessortool is niet goed bruikbaar. De invoer (interface) moet aangepast worden en forfaitaire waarden om van gebouwspecificaties naar materiaalhoeveelheden te komen moeten toegevoegd worden. Voorlopig dienen GPR/Greencalc gebruikt te worden, begin 2010 wordt aanpassing tool verwacht.	1. klopt, wordt meegenomen in het harmonisatie overleg met GPR en GC	-
MAT 1	Hoe controleert de assessor de berekening? Dat moet een steekproefsgewijze controle zijn van de invoerparameters van de berekening. In de toekomst komen er mogelijk gecertificeerde GPR berekeningen.	2. klopt, actie	Opgenomen in aanvulling op criteria eisen
MAT 1	In de praktijk bleek dat hetzelfde gebouw in een Greencalc niet scoorde en bij GPR wel? Check berekeningen.	3. actie: mailen voor resultaten; Greencalc resultaten opvragen	-

MAT 1	De bewijslast vraagt om de 9 milieueffecten: die komen niet uit GPR gebouw; daar komt gelijk de schaduwprijs uit. Aanpassen tekst bewijslast.	4. niet naar categorie omrekenen, schaduwprijs is voldoende, tekstueel aanpassen.	Aangepast
MAT 1	Industriehallen zijn niet goed in te voeren in GPR (binnendoos systeem). W E gebruikt hiervoor eigen waarden voor hallen. Deze zijn voor specifieke gevallen op te vragen.	5. niet voor BREEAM-NL, een vraag voor W/E	-
MAT 1	Bij GreenCalc bestaan protocollen hoe je moet invoeren en hoe de modellering van onbekende elementen dient te geschieden. Er zou een verantwoordingsprotocol moeten komen m.b.t. de invoer van (m.n. niet standaard) gebouwen.	6. Klopt, Niet nu	-
MAT 1	Zouden Mat 3 en 4 niet meegenomen moeten worden in Mat1, de geharmoniseerde methodiek laat hergebruik (met aangepaste levensduur) toe. NU moet je alles als nieuwe invoeren en moet je voor Breeam een aparte (extra) berekening doen.	De klankbordgroepen hebben ervoor gekozen om hergebruik van gevel en draagstructuur toch apart te beoordelen.	-
MAT 1	Tekst bestaande bouw moet weg.	Aanpassen	verwijderd
MAT 1	Bepaling Schaduwprijs met GPR moet aparte kop zijn (in BRL)	Aanpassen	aangepast. Verder: gebouwcategorieën tekst aangepast in: GEEN aanvullingen
MAT 3	Tekst onduidelijk. Er staat 'geveloppervlak', daarna 'totale geveloppervlak'. In situ werkt verwarrend: hoe ga je bv. om met hergebruik van bijvoorbeeld curtain walls die off-site verwerkt worden.	- tekstuele aanpassingen	Aangepast in doel, criterium en bij definitie; ook aanvulling voor vliesgevel opgenomen
MAT 4	Tekst onduidelijk. percentages inclusief/excl	-tekstuele aanpassingen	Kleine wijziging bij bewijsmateriaal
MAT 5	Tabel Breeam Europe 2009 opnemen	Controleren, eventueel aanpassen	Toegevoegd
MAT 5	Toelichting hoe 80% vastgesteld dient te worden	Controleren, eventueel aanpassen	
MAT 5	Toelichting rekensheet eruit (in rekensheet opnemen oid).	Controleren, eventueel aanpassen	Aangepaste rekensheet
MAT 5	ISO 14001 certificaat is oplossing. Het gaat om de prestatie. De eis om ISO 14001 toevoegen als credit maar niet versleutelen in een credit	even contact opnemen, ISO14001 niet versleuteld.	-
MAT 5	Tekst weinig toegankelijk	Aanpassen	Vereenvoudigd, maar blijft veel tekst.

MAT 5	Hoe hoog kun je scoren met metaalbouw?	Met hergebruik kom je in de hoogste klasse	-
LE 1	Blijf nog altijd moeite hebben met recente bestemmingsplanwijzigingen tbv het bouwproject zijn ongeldig.	Controleren, eventueel aanpassen - Als weiland door een wijziging bestemmingsplan bebouwde kom wordt, kunnen we dat niet goedkeuren	
LE 2	Bij LE2 in geval van meervoudig ruimtegebruik; verschillende projecten boven elkaar op dezelfde locatie. In het geval dat slechts een deel van de stapeling voor een BREEAM-NL certificering gaat. Duidelijker omschrijven waarop beoordeling dan betrekking heeft als slechts het hoogste deel voor certificering gaat	doel: grond schoon krijgen, zie BREEAM Commercial 2009. Tekstuele aanpassing.	tekst toegevoegd
LE 8	Verwijst naar LE6 en dat is een keuzecredit	Controleren, eventueel aanpassen wijst naar MAN6: tekst (aanbeveling toevoegen aan MAN6)	toegevoegd
POL 1	Bewijsmateriaal opleveringsfase dat hea10 gehaald is	Controleren, eventueel aanpassen	aangepast
POL 2	Maximaal 2 punten; uitwerking van 3 punten! Aanpassen conform Bream Europe	Aanpassen	aangepast bij bewijsmateriaal en eisen
POL 2	2 ^e en 3 ^e punt: lekgasdetectiesysteem, <i>lekgasopvangsysteem</i>	Aanpassen	aangepast
POL 4	· Ook rekenvoorbeeld voor warmtepomp opnemen, dat komt vaker voor dan WKK. Moeilijk te halen met elektrische warmtepomp: dan PV nodig.	- actie	Toegevoegd
POL 4	· Hoe om te gaan met restwarmte industrieel proces?	- "industrieel proces is niet meegenomen" toevoegen	Toegevoegd
POL 4	· Er staat nu lokale luchtverontreiniging? Moet dat lokaal er niet uit?	- controleren, eventueel aanpassen Gecontroleerd, niet aanpassen	-
POL 4	Omrekeningsfactoren aanpassen naar 3% overtollige CO2	Aanpassen	NOx Omrekenfactoren aangepast, CO2 correctie aangepast

POL 5	De tekst kan bondiger. De NL tekst over overschrijdingsrisico aan het eind sluit niet aan op de eerdere tekst over overstromingrisico's?! Veel overbodige tekst.	- tekstueel controle, checken inhoudelijk en aanpassen	Definitie Risico naar voren gehaald als in BREEAM 2009 en verhaal wateroverlast verwijderd. Afvalwatersystemen (onjuist) gewijzigd in waterberging en infiltratie
POL 6	Definitie duurzame stedelijke afvalwatersystemen; Verwijzing naar PPG3 (pollution Protection Guide) verwijderen.	eruit, nieuwe definitie	aangepast
POL 8	Definities consistent maken: geluid van gebouwinstallaties, nieuwe bronnen, geluid ten gevolge van terrein of gebouw.	Tekstueel aanpassen, gebouw	Aangepast; in NL is ingestoken op geluid v. project als geheel, niet alleen op dat v.d. de gebouwinstallaties zoals in BREEAM Europe. Zo gelaten
POL 8	Als geen milieuvergunning nodig is dan punt toekennen. Er moet een bewijs geleverd worden dat geen milieuvergunning nodig was. Bijvoorbeeld een bevestiging van de gemeente.	Verduidelijken, het gaat om het installatie, niet om de processen. Milieuvergunning gaat om processen, dus niet een punt toekennen.	aangepast